

Καὶ δὴ τῇ εἰκοστῇ δευτέρᾳ τοῦ Ιανουαρίου μηνὸς ἀπερχόμενοι εἰς τὸ ἐν λόγῳ χωρίον μόλις ἀρικόμεθα περὶ τὴν δωδεκάτην ἑσπερινὴν ὥραν, δέ τινες τῶν κατοίκων χωρικῶν κακότροποι καὶ κακοδαίμονες μετὰ μαχαίρῶν καὶ ξύλων ἀντεπεξῆλθον καὶ ήμῶν, ὡς ἐπὶ λῃστῶν καὶ κακούργων, καὶ ἀπαυθαδιάσαντες, ἢ οὐκ ἔδινεν γριτιανοῖς λέγειν, ἀπέβαλον ήμᾶς τοῦ χωρίου κακήν κακῶς μηδὲν κακὸν ἔργασαμένους. Τὰ δέ ἀρχιερατικὰ ήμῶν καὶ τὴν λοιπὴν συνήθη ἀποτεκνεύην ἔκπλιτον ἐν τῷ βροχρόῳ καὶ τῇ ἀκαθαρτίᾳ, καὶ μόλις ὑπεκψυγόντες τὸν ξυλισμὸν καὶ πᾶσαν καταισγύνην, δι’ ὅλης τῆς νυκτὸς ὑπὸ παχυλότατον σκότος ἐπανήλθομεν εἰς Δράμαν, σώσαντες ήμᾶς αὐτοὺς καὶ τοὺς περὶ ήμᾶς οἰκείους. Ταῦτα δὲ πάντα καὶ πλείω τοιών ὑπέστημεν ὑπὸ τῶν ἄνω χωρικῶν, διτὶ Γραικοὶ ἔγενον ήθημεν καὶ τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ὑπειχομεν καὶ οὐ συμμορφοῦμεθα τοῖς αὐτῶν φρονήμασι, καὶ ὕψωσαν σημαίαν κατὰ τῶν καθεστώτων τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ήμεις μὲν οὐδὲν λέγομεν ἀντὶ δ’ ήμῶν δ’ γ’. κανὼν τῆς ἐν τῇ ἀγίᾳ Σορίᾳ Συνόδου ἀποφαίνεται. «Εἴ τις τῶν λατικῶν ἀθετήσας καὶ καταφρονήσας μὲν τῶν θείων καὶ βασιλικῶν προσταγμάτων, καταγελάσας δὲ καὶ τῶν φρεστῶν τῆς Ἐκκλησίας θεσμῶν τε καὶ νόμων τοιμήσοις ἐπίσκοπον τινα τύψαι ηγεμονίας χωρὶς αἰτίας η καὶ συμπλασμένος αἰτίαν, τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω». Καὶ δὲ θεοφόρος Ἰγνάτιός φησιν. «Οἱ τιμῶν ἐπίσκοπον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τιμηθήσεται, ὥσπερ οὖν δὲ ἀτιμάζων αὐτὸν ὑπὸ Θεοῦ κολασθήσεται». Ταῦτα δὲ ἐνεχαράχθη ἐν συνόψει, ἵνα καὶ οἱ μεν ήμᾶς γνῶτιν λαθωσι τῆς εὐγενοῦς καὶ ὅλως γριτιανικῆς διαγωγῆς τῶν κατοίκων γριτιανῶν τοῦ χωρίου Πλεύνας. 1872. Ιανουαρίου 25. Δράμα.

Σημ. Ταῦτα ἐγένοντο ἐπὶ ἐπισκόπου Δράμας Ταρασίου, ἀντιπροσώπου τοῦ τότε Δράμας καὶ ἦδη Ἐφέσου κ. Ἀγαθαγγέλου καὶ ἀντεγράψησαν ἐν τῷ κώδηξι καθ' ὑπαγόρευσιν αὐτοῦ διὰ γειρός τοῦ Αἰδηποπᾶ-Χαραλάμπους.

Ε'. «Σημείωσις. Τῇ εἰκοστῇ τρίτῃ ἵανουαρίου μηνός, ἡμέρᾳ χυριακῇ περὶ τὴν 2αν ὥραν τῆς νυκτὸς πρὸς βορρᾶν τῆς κωμοπόλεως Δράμας βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἔρεστο μεγαλοπρεπῶς ἀναδίδοσθα ἐπὶ τοῦ δρίζοντος εἰδὸς φλογὸς εἰς φόβον πανικὸν τοὺς κατοίκους ἐμβάλλονταις. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν πάντες ὑπέλαθον τὸ φαινόμενον τρομερᾶ καὶ καταστρεπτικῆς πυρκαϊᾶς ἀποτέλεσμα, ἥνα δύως τὸ φαινόμενον ἦν ὃ παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς βόρειον σέλας καλεῖται, διαρκέσταν μέχρι τῆς ἐδίδυμης ὥρας τῆς νυκτὸς, ὅπερ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἔρεστο ἀφνίζεται. Εὐάρεστον τὸ φαινόμενον καὶ πολλῶν λόγων καὶ συζητήσεως παραίτιον ἐγένετο τοῖς πολλοῖς, ὅπερ δύως ἀνεξήγητον ἔμεινεν ἡμῖν, ἵνα δὲ ἐπὶ τοῦ φαινομένου διεκρίνοντο ἀμυδρῶς λευκαί τινες ταῖνίαι, ἀντανακλάσεις ἵσως παραμεγέθων ἀστέρων ἥμερην ἀσφράτων. Καὶ πρὸ δύο σχεδὸν ἐτῶν τὸ αὐτὸν φαινόμενον ἐνεφανίσθη εἰς τὸν ἡμέτερον δρίζοντα, οὐχὶ ὅμως μετὰ τοσαύτης ζωηρότητος καὶ διαρκείας. Ἐν τούτοις τὸ περὶ ἑξῆς γήσεως καὶ σαρηγείας τοῦ φαινομένου τοῖτον ἔδιψεν τοῖς περὶ τῶν οὐρανίων φαινομένων ἀσχολουμένοις μαθηματικοῖς, ὅπως διαφωτίσωσι τοὺς πολλούς καὶ ἀπαλλάξωσιν αὐτοὺς τῶν διαφόρων προλήψεων καὶ δεισιδαιμονιῶν, ἵμετις δὲ ἐνεγκράξαμεν τὰ ὀλίγα ταῦτα, ἵνα κατέδηλον τοῖς μεταγενεστέροις ποιήσωμεν, ὅτι οὐκ ἦν μοναδικὸν καὶ πρωτοφανὲς τὸ φαινόμενον, ἀλλὰ σύνηθες καὶ περιοδικὸν οὐράνιον φαινόμενον, βόρειον σέλας καλούμενον, καὶ τοῖς μαθηματικοῖς εὑρετήγητον ὡς λέγεται. Θαυμάζοντες δύως τὸν μέγαν Ἀρχιτέκτονα καὶ Δημιουργὸν Θεὸν ἀνακράζω μεν μετὰ τοῦ προφητάνατος Δαυΐδ: «Ως ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα Σου Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίήσας».

»1872 Ιανουαρίου 25, Δράμα».

Τὸ προκείμενον χρονικὸν σημείωμα ἐγράψη ἐν τῷ κώδηκι τῆς μητροπόλεως Δράμας ὑπὸ τοῦ αἱδεσιμοῦ Παπᾶ-Χαραλάμπου, καθ' ὑπαγρευσιν τοῦ τότε ἐπισκόπου κ. Ταρασίου.

³Ἐν τῷ ναῷ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου ὑπάρχει γειρόγυραφον β
θλίον ξύλῳ καὶ δέρματι δεδεμένον, ἐν φυπάρχουσι γεγραμμέναι αἱ τρε
λειτουργίαι, τοῦ Ἀγ. Χρυσοτόμου. Ἀγ. Βασιλείου καὶ ἡ προηγιασμένη

Τὸ χειρόγραφον εἶναι ἐπὶ χάρτου μετὰ καλλιγραφικῆς καλλισθησίας γεγραμμένον. Τὰ ἀρχικὰ κεφαλαῖα γράμματα τῶν παραγράφων εἰναι ἐν συμπλέγμασι διαρρόων κοσμημάτων, οἷον ζώων, δέεων, ἀνθέων

τελ. καὶ ἐν τῷ μέσῳ εἰναι ἔζωγραφημένοι ἄγιοι. Τὸ πολύτιμον τοῦτο ἀληθῶς κειμήλιον τῆς ἑκκλησίας Δράμας φέρει γρονολογίαν ἐν τῷ τέλει αὐλῆς = 1736, ἀπριλίου 25. Δὲν ἡδουνγήθην δὲ νὰ ἀναγνώσω κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ γράφαντος. Ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἔξωφύλλῳ ὑπάρχει τὸ ὄνομα τοῦ ἀφιερωτοῦ τοῦ βιβλίου καὶ κάτωθι σημειώσεις τῶν κατὰ καιρούς ἀρχείων. Καλὸν, νομίζουμεν, θὰ ἦτο ν' ἀπεστέλλετο εἰς τινα βιβλιοθήκην ἢ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις «Χριστιανικὸν Ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον», διὰ νὰ μηδικαρπαγῇ, ὡς ἔλλα κειρόγραφα, ὑπὸ ἀρχαιοκαπήλου τινός.

²Ἐν Δράμα, μηνὶ Ιουλίου 1892.

ΝΙΚΟΛ. Ι. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Σπουδαίαν συμβολὴν εἰς τὴν ιστορίαν τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς ἐδημοσίευσε τις ἑδχάτως ὑπὸ τὰ ἀρκτικὰ τοῦ ὄνδρα-
τος αὐτοῦ στοιχεῖα κρυπτόδευνος, ἐν ἐγκριτῷ εὐφωνιαῖς περιο-
δικῷ. Ὁ κ. ὑπότος, ποιούμενος προγονιώμενος λόγον περὶ τῆς
σημιτικῆς φυλῆς καὶ τῶν πρόσων ταῦτην σχέσεων τῶν Ἐλλήνων,
Ἴταλῶν καὶ λοιπῶν, ἐπιψήφισε τὰ ἐπόμενα:

Οι Ιουδαίοι φέρουσιν εἰς τὴν μνήμην μου τὸν Χριστοφόρον Κολόμ-
βον, περὶ οὐ πάντες ἐπαγγελοῦνται σῆμερον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῆς 4ης
ἕκατονταετηρίδος τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς. Ἐὰν ἀποδώσωμεν
τοῖς Ιουδαίοις τὸ ἀνήκον αὐτοῖς ἐν τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης μέρος, εἰς
τὸν περιφανῆ Γενούντιον, ἔκτὸς τῆς τιμῆς ὅτι ἡτο δι πρῶτος ὅστις ἐξη-
κρίθωσεν ὅτι ἡ ἀνακαλυψθεῖσα γῆ δὲν ἦτο προέκτασις τῶν Ἰνδιῶν καὶ
κατὰ συνέπειαν τῆς Ἀσίας, δὲν θ' ἄπομεινωσι μεγάλα πράγματα.

Πρώτος δὲ Πάπας Οὐρβανὸς ὁ ΣΤ'. συνέλαβε τὸ σχέδιον τοῦτο, ὃχι
βεβαίως σχέδιον ἀνακαλύψεως ἀλλὰ κατατήσεως τῆς ἐσχάτης Ἀσίας,
ἀφαιρῶν ἀπὸ τῶν γειτῶν τῶν κατοίκων αὐτῆς τὸ μονοπώλιον τοῦ ἐμπο-
ρεύεσθαι εἰς τὰς Ἰνδίας. «Η ἵδεα αὕτη ὑπεβλήθη αὐτῷ ὑπό τινος σοφοῦ,
ἰουδαίου ἀστρολόγου, θστις ἐὰν δὲν ἦτο εἰς τῶν προγόνων τοῦ Κέππλερ,
τούλαχιστον ἔφερε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Χάρις εἰς τὰ ἐμπορικὰ λογιστήρια τὰ
ὅποια εἶχον ἰδρυθῆ ὑπὸ τῶν Ιουδαίων μέχρι τῆς Ἰαπωνίας ἀφ' ἐνὸς
καὶ μέχρι Μαδαγασκάρης ἀφ' ἑτέρου, οἱ ιουδαῖοι ἀστρολόγοι ἤδυν κήθησαν
νὰ παράσχωσι ἀκριβεστάτας πληροφορίας εἰς τὸν ἴμφαντην δὸν Ἐρρί-
κον τῆς Πορτογαλίας, εἰς δὲν ἀνετέθη ἡ πραγμάτωσις τοῦ σχεδίου Οὐρβα-
νοῦ τοῦ ΣΤ'. Γνωστὸν ἅλλως τε τυγχάνει, ὅτι εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῶν
Ἀλγαρδῶν ἰδρυθη ναυτικὴ σχολὴ, ἐξ ἡς ἐξῆλθον οἱ μεγαλείτεροι θα-
λασσοπόροι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ Χριστοφόρου
Κολόμβου. Μεταξὺ τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὅποιας οἱ ιουδαῖοι σοφοὶ ἔδω-
καν τῷ δόνῳ Ἐρρίκῳ, περιελαμβάνετο καὶ τις ὑψίστης σπουδαίοτητος,
περὶ ἡς ἔλεγον ὅτι χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ταμερλάνου. «Ο
ἡγεμώνων οὗτος, οὐτινος αἱ χῶραι ἐξετείνονται πρὸς ἀνατολὰς μέχρι τῆς
Ἰαπωνίας καὶ πρὸς δυσμάς μέχρι τῆς Πολωνίας, ἥτο εἰς θέσιν νὰ σχη-
ματίσῃ ἰδέαν ἀκριβῆ περὶ τῆς γεωγραφίας τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ὑπεστή-
ριξε δὲ τὴν ἰδέαν ὅτι θαλασσοπόρος, ἀναχωρῶν ἐξ Εὐρώπης καὶ διευθυνό-
μενος πρὸς δυσμάς, ὀφειλε κατ' ἀνάγκην νὰ φθάσῃ εἰς Ἰνδίας. «Ο Τα-
μερλάνος ἔγνωρίζει δόθεν ὅτι καὶ γῆ εἶναι στρογγύλη.

Ἐκ τῶν ἐν Καμπιάτκῃ ὑπηκόων αὐτοῦ ἐγνώριζε βεβαίως ὅτι πέραν τοῦ κόλπου τοῦ Βαφίνου εὑρίσκετο ἔτερα ἦπειρος ἡτις δὲν ἦτο ή Εὐρώπη, ἀλλα? ἡγνόει διτι ἀρκούντως ἔβαινε πρὸς νότον ὥστε νὰ παρεμποδίζει τὴν πρὸς τὰς Ἰνδίας δόδον, τοῦτο δὲ ἀκριβῶς ἔμελλεν ἀργότερον νὰ ἔξαχριθωσῃ ὁ Χριστοφόρος Κολόμβος. Δὲν ἦτο λοιπὸν οὕτος ὅστις εἶχε συλλάβει τὴν ίδεαν νὰ μεταθῇ εἰς Ἰνδική, στρέφων πρὸς αὐτὴν τὰ νητα, δόσον δ' ἀφορῷ εἰς αὐτὴν τὴν ἀμερικανικὴν ἤπειρον, αὔτη ἦτο γνωστὴ ἐκ τοῦ βρεσίου αὐτῆς μέρους, πρὸς ἀνατολὰς ὑπὸ τῶν Ταρτάρων καὶ δυσμάς ὑπὸ τῶν Βάσκων, τῶν Βρετανῶν καὶ τῶν Νορθηγῶν, σύτινες μετέβαινον πρὸς ἄλιειαν φαλαινῶν ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Οὔδσωνος. Εἰς τους Ἰουδαίους λοιπὸν δρεῖλονται αἱ μεγάλαι γεωγραφικαὶ ἀνακαλύψεις τοῦ IE' αἰώνος, διότι ἔαν, ἀντὶ νὰ μεταθῶσιν εἰς τὸ Πάπαν Οὐρθανὸν τὸν ΣΤ'. ἔχουσι τὴν θύραν ἀλλων μὴ χριστιανῶν ἡγεμόνων, ὑπισχνούμενοι αὐτοῖς νέσι

κόσμου καὶ ἔαν οἱ ἡγεμόνες οὗτοι, ἐξ Ἀσίας ἀναχωροῦντες, κατέκτων τὴν Ἀμερικήν, σήμερον ἔτερον στοιχεῖον ἤθελε πρωτεύει ἐν ταῖς ἀνακαλυφθείσαις γώραις.³ Αποτισάτω λοιπὸν δὲ χριστιανισμὸς τὸν ὀφειλόμενον τῷ Χριστοφόρῳ Κολόμβῳ φόρον, ἀλλ' ἂς μὴ ἐπιλάθηται τοῦ δὸν Ἐρρίκου τῆς Πορτογαλίας καὶ τῶν ιουδαίων ἀστρολόγων καὶ σοφῶν οἰτινες κατέστησαν τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην δυνατήν.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

Ο ΒΑΜΒΑΞ ΕΝ ΤΩ ΚΟΣΜΩ.

Τὸν ἀνωτέρω τίτλον δ. κ. Daniel Bellet ἤρξατο δημοσιεύων σπουδαίαν καὶ λίαν ἐνδιαφέρουσαν πραγματείαν περὶ τῆς παραγωγῆς, τῆς κατεργασίας, τοῦ ἐμπορίου, τῆς βιομηχανικῆς σημασίας καὶ τῆς ἀνὰ τὸν κόσμον χρήσεως τοῦ βάμβακος, τοῦ πολυτιμοτάτου τούτου φυτικοῦ προϊόντος ὥπερ πᾶν ἄλλο χρησίμου τῇ ἀνθρωπότητι. Παρακούθουντες τὴν δημοσιεύσιν ταύτην θέλομεν ἔξακολουθούσει μεταφέροντες ἐν ταῖς στήλαις τοῦ «Νεολόγου» τὰ οὐσιωδέστερα, ὅσα θεωροῦμεν ἀξία τῆς προσοχῆς καὶ τῆς περιεργείας τοῦ δημοσίου.

Η γρῆσις τοῦ βάμβακος εἶναι ἀρχαιοτάτη, ἀλλ' ἡ ἀξία καὶ ἡ μεγάλη σημασία αὐτοῦ δὲν ἐγένετο καταφανῆς εἰμὴ μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν, τῶν κλωστικῶν καὶ διφαντικῶν μηχανῶν, διότι, ὡς γνωστόν, ἀρχικῶς ἦ καλλιέργεια καὶ ἡ κατεργασία τοῦ βάμβακος περιωρίζετο ἐν ταῖς παραχρομσαῖς αὐτὸν γώραις. Ἐκτοτε δέ, μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν δηλουροῦτι τῶν μηχανῶν, ἡ γρῆσις αὐτοῦ ἐγένετο παγκόσμιος καταλαβοῦσα τὴν πρώτην ὥστιν ἐν τῇ βιομηχανικῇ παραγωγῇ τῶν ἔθνων, τάχιστα δὲ ἢ τοῦ βάμβακος χρῆσις ἀντικατέστησε σχεδόν ἐντελῶς τὸν λίνον, τὴν κάναβιν, τὸ ἔριον καὶ τὴν μέταξαν, λίαν περιορίσασα τὴν γρῆσιν αὐτῶν. Ο βάμβαξ, λέγει δὲ Bellet, ἡδυνήθη ἐν βραχυτάπω χρόνῳ νὰ λάθῃ δικαιώματα πολιτογραφήσεως παρὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ νὰ εἰσαγῇ εἰς πάσας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας ἔνεκα τῆς ποικιλής αὐτοῦ γρήσεως, τῆς εὐκόλου κατεργασίας αὐτοῦ καὶ τῆς εὐθυνίας, κατέστη δὲ σήμερον δι πρώτιστος παράγων τῆς βιομηχανικῆς καὶ ἐμπορικῆς τῶν ἔθνων κινήσεως. Ἐπειδὴ δὲ τοιάστη εἶναι ἡ βιομηχανική καὶ ἐμπορικὴ αὐτοῦ σημασία, λίαν ἐνδιαφέρον νομίζει τὸ νὰ ἔκθεσῃ πρὸ τῶν ὅρμαλυῶν τῶν ἀναγνωστῶν αὐτοῦ ὅσον οἶον τε πλήρεις τοὺς ἀριθμοὺς, διὸ ὡς καταδειχθῆσται ἡ σημασία τῶν διαφόρων κλάδων τῆς βιομηχανίας, ἡτις ὡς πρώτην ὑλην λαμβάνει τὸν βάμβακα ἐν πάσαις ταῖς γώραις τῆς διδρογείου σφαίρας.

Παρὰ τοῖς Ἑλλησις καὶ Ρωμαίοις ἡ ὑπαρξίες τοῦ βάμβακος ἐγένετο γνωστὴ ἐκ τῶν ἐξ αὐτοῦ κατεσκευασμένων ὑφασμάτων, διὸ ἤρξαντο μὲν πρὸ πολλῶν αἰώνων πνεούμενοι γρῆσιν, ἡγγόνους ὅμως τὴν καλλιέργειαν αὐτοῦ καὶ δὲν ἐφαντάζοντο τὴν σημασίαν, ὡς ἔμελλε νὰ λάθῃ βραδύτερον. Τὰ βαμβακερὰ ὑφάσματα τῆς Βεγγάλης, διὸ γρῆσιν ἐποιοῦντο καὶ μεγάλως ἔξετίμων οἱ Ἑλληνες, τὰ γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα μουσελίνια, εἶναι εἰσέτι περίφημα διὰ τὴν λεπτότητα τῆς κατασκευῆς καὶ τὴν εὐτέλειαν τῶν γρωμάτων.

Πρῶτοι οἱ Ἀράβες, φαίνεται, μετεγειρίσθησαν τὸν βάμβακα ὡς ἐμπορεύματον ὑλην μετέφερον δὲ αὐτὸν εἰς διαφόρους λιμένας τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀπὸ τοῦ πρώτου μετὰ Χριστοῦ αἰώνος. Τὸ φυτικὸν τοῦτο ἔριον, ὡς συνεγῶς ὄνομάζεται, ἐφύετο ἐν ἀρθρονήσῃ εἰς τὰς Ἰνδίας, τὴν Περσίαν καὶ τὴν Σινικήν, γενικὴ δὲ ἡ τοιαύτη γρῆσις τῶν βαμβακίνων ὑφασμάτων ἐν πάσαις ταῖς γώραις, ὡς ἐπίσης καὶ ἐν Ἰζήρ, Ἰαπωνίᾳ, Βορρά, Ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ. Ἀλλ' ὥπως καταδεῖταιν ἀκριβέστερον τὴν πρόσδον τῆς καλλιέργειας τοῦ βάμβακος, πρέπει νὰ παρακολουθήσωμεν αὐτὴν ἐν ἐκάστη τῶν παραγούσιων αὐτὸν γωρῶν ἀρχόμενοι τῆς ἐρείνης ἐξ ἐποχῆς οὐχὶ λίαν μεμακρυσμένας.

Τὸ ὄνομα βάμβαξ ἀνακαλεῖ ἀμέσως εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τὰς Ἡνωμένας πόλιτείας τῆς Ἀμερικῆς, διότι πρὸ πολλοῦ ἡδη γρέσους ἡ βάστος Ἀμερικὴ παράγει τὸ μεγαλύτερον ποσὸν τοῦ βάμβακος ὑπὲρ πᾶ-

σαν ἄλλην γώραν τῆς διδρογείου σφαίρας. Κατὰ τὸν ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς παρετηρήθη ὅτι οἱ ιθαγενεῖς ἐποιοῦντο σταθερὰν γρῆσιν τοῦ βάμβακος, ἐξ οὐ κατεσκεύαζον ἔξαρτα ὑφάσματα. Οἱ θάμνοι, ἐφύετο σχεδὸν πανταχοῦ ἐν ἀγρίκατασταῖς μέχρι τῶν ὁρθῶν τοῦ Μεσιτιπῆ.

Τοῦ θόνως ὅμως ἐφύετο πρὸ πάντων τὸ πολύτιμον τοῦτο φυτόν ἐν Βραζιλίᾳ, καὶ οἱ Μεξικανοὶ κατεσκεύαζον ἀξιοθάλυμαστα βαμβακερὰ ὑφάσματα. Οσον δὲ ἀφορᾷ κυρίως τὰς γώρας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, δὲ βάμβακος μεταξὺ τῶν προϊόντων τῆς Καρολίνης. Καὶ ὅμως κατὰ παράδοξον ἀλλ' οὐχὶ ἀσύνηθες φανύμενον ἡ καλλιέργεια τοῦ βάμβακος, ἐξ οὓς ἔμελλε νὰ προέλθῃ ἡ εύτυχία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, εἴρε κατ' ἀρχὰς πανταχοῦ μεγίστην ἀντίπραξιν, ἐν δὲ τῇ Καρολίνῃ κατὰ 1775 ἡριγμησαν νὰ διπακούσωσιν εἰς τὴν περὶ καλλιέργειας τοῦ βάμβακος διαταγὴν τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου. Ἐν τούτοις περὶ τὸ 1780 ἤρξαντο ὑφαίνοντες τὸ βάμβακα ἐν ταῖς οἰκογενείαις, τάχιστα δὲ ἢ ὑφαντικὴ αἵτη κατέστη τὸ διατάξιμο βιομηχανία, τοῦτο δὲ παρώτρυνε τοὺς καλλιέργητας νὰ πολλαπλασιάσωσι τοὺς πρὸς καλλιέργειαν τοῦ βάμβακος ἀγρούς, βαρὺς δὲ ἐτέθη δασμὸς εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἔνους βάμβακος, προερχομένου τὸδε ἐκ Βραζιλίας. Καὶ ὅμως κατὰ τὴν ἐποχὴν ἑκείνην (1787) ἡ ἐν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἔξαγωγὴ τοῦ βάμβακος ἀνήρχετο μόλις εἰς μίαν δωδεκατάξια διακόπητα δεμάτων κατ' ἔτος.

Πλήρεις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον ἀριθμούς τῆς παραγωγῆς τοῦ βάμβακος ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις δυνάμεθα νὰ εὔρωμεν ἀπὸ τοῦ 1791, ἡ τούλαχιστον τὸν κατὰ πενταετίαν μέσον ὅρον τῆς παραγωγῆς.

Οὕτω λοιπὸν ἀπὸ τοῦ 1791—1795 ἡ συγχομιδὴ καθαροῦ βάμβακος ὑπολογίζεται εἰς 2,357,334 χιλιόγραμμα, κατὰ δὲ τὴν ἀκόλουθον πενταετίαν ἀντίλθεν εἰς 8,250,667 καὶ ἀπὸ τοῦ 1801—1805 εἰς 26,018,667. Η αὐτὴ ἀναλογία ἔπηκολούθηκε μέχρι τοῦ 1815, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1816 μέχρι τοῦ 1820 ἐπῆλθε τεραστία αὔξησις, τῆς παραγωγῆς ἀνελθούσης εἰς 64,000,000 χιλιόγραμμα καὶ εἰς 138,399,620 μέχρι τοῦ ἑταῖρου 1830. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀποτελεῖ διλόχληρον ὅρος ἐξ 847,898 δεμάτων (balles) ἐκάστου δέματος διγυίζοντος κατὰ μέσον ὅρον 181 χιλιόγραμμα. Παραλείποντες τὰ μεταξὺ φθάνομεν εἰς τὰ 1861 ὅποτε εὑρίσκομεν ὅτι ἡ παραγωγὴ ἀνῆλθεν εἰς τὸ τεράστιον ποσὸν 3,826,086 δεμάτων. Απὸ τοῦ 1861 μέχρι τοῦ 1865 στατιστικὰ δὲν ὑπάρχουσιν ἐνεκα τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Κατὰ τὸ 1868 μόλις παρήγαγεν 2,439,039 δέματα. Ἀλλ' ἡ Ἀμερικανικὴ Συμπολιτεία δὲν εἶναι ἐκ τῶν γωρῶν ἑκείνων, αἱ διοπτήι μένουσι στάσιμοι. Κατὰ τὸ 1878 παρήγαγεν 6,589,329 κατὰ δὲ τὸ 1888 7,010,707 καὶ τέλος κατὰ τὸ 1891 εἰς 8,652,597 δέματα ἰσοδυναμοῦντα πρὸς 2,000,000,000 χιλιόγραμμα τῶν δοπίων ἡ ἀξία ὑπολογίζεται εἰς 366,863,000 δολαρίων ἥτοι φρίγκων 1,834,315,000.

Μετὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς μεταβάνειν εἰς τὰς ἄλλας βαμβακοφόρους γώρας τοῦ νέου κόσμου. Κατὰ πρῶτον ἔρχεται ἡ Βραζιλία παράγουσα 220,000 δέματα ἡ 33 ἐκατομμύρια χιλιόγραμμα, εἶναι ἡ μόνη γώρα τῆς νοτίου Ἀμερικῆς, ἡς ἡ παραγωγὴ ἔχει σημασίαν τινά. Πρὸ τοῦ 1850 ἡ παραγωγὴ εἶναι ἐλαττωθῆ, οὐχὶ ἡτον ὁ ἀριθμὸς τῶν δεμάτων ἀνῆλθεν εἰς 180,000, μὴ ὑπαρχούσης δὲ ἐγκωρίου βιομηχανίας, ἀπας ἡ παραγόμενος βαμβαξ ἔξιγετο εἰς τὸ ἔξωτερον. Κατὰ τὰς ἄλλας πληροφορίας ἡ παραγωγὴ τῆς Βραζιλίας καὶ τοῦ Περού ὅμοια συνεποστοῦντο εἰς 46,982,000 χιλιόγραμμα, μέχρι σύμερον δὲ οἱ ἀριθμοὶ αὐτοῦ δὲν φαίνεται ὅτι μετεβλήθησαν κατὰ πολὺ. Κατὰ τὸ αὐτὸν ἔτος τοῦ 1855, καθ' ὃ η Βραζιλία παρήγαγε 229,000 δέματα βαμβακος, ἀπασα ἡ μεταβολήν ἡ κεντρώα Ἀμερικὴ δὲν παρήγαγεν εἰμὴ 60,000 δέματα ἡ 9 ἐκατομμύρια χιλιόγραμμα.

Τὸ βάμβαξ ἔκαλλιεργεῖτο ἐν τῇ νήσῳ Ἄγιη ὃ πό τῶν Ὀλλανδῶν ἀπὸ τοῦ 1733, ἡ το δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἑκείνην ἐν τῶν κυριωτέρων προϊόντων τῆς νήσου, σήμερον ὅμως ἡ καλλιέργεια εἶναι παρηκματημένη, ἡ δὲ παραγωγὴ ἀνέργεται μόλις εἰς ἐν ἐκατομμύριον χιλιόγραμμα. Παρηκματικὴ ἐπίσης ἡ καλλιέργεια εἰς τὴν Ἰαπωνίκην, τὴν Βραζίντην, τὴν